

La Vinagrella, més invasiva a les illes que a les zones continentals

01/2007 - **Medi ambient i Conservació.**

Les illes són espais especialment vulnerables a les invasions de plantes exòtiques. Investigadors de la UAB han validat aquesta hipòtesi en el cas d'una espècie, la vinagrella (*Oxalis pes-caprae*), estudiant la seva presència a les Illes Balears. Els resultats mostren que es reproduïx en major quantitat en les illes que en d'altres zones continentals espanyoles.

La invasió per espècies exòtiques és un problema que afecta molts ecosistemes del món. Les illes són especialment vulnerables a les invasions. El major grau d'invasió de les illes comparat amb zones continentals adjacents s'ha atribuït a que les illes tenen menys espècies que poden competir o actuar com enemics naturals de les plantes introduïdes. També s'ha dit que les illes estan més pertorbades i això afavoreix l'establiment de plantes invasores. Nosaltres hem testat la hipòtesis que les diferències també poden dependre dels atributs de les espècies, d'un major èxit reproductiu de les poblacions que envaeixen les illes.

L'espècie estudiada, la vinagrella (*Oxalis pes-caprae*) és una espècie d'origen sudafricà introduïda a Europa a finals del segle XIX. La via d'entrada d'aquesta espècie fou, probablement, el transport de cítrics des del nord d'Àfrica. *O. pes-caprae* està catalogada com una mala herba de conreus de fruiters en la regió mediterrània. A més a més, té un efecte tòxic pel bestiar, degut a l'àcid oxàlic contingut a les parts aèries de la planta, que pot provocar hemorràgies internes i mals de pedra.

Al nostre país es distribueix en contrades mediterrànies marítimes d'hivern temperat, majoritàriament en comarques litorals. Els hàbitats on comunament apareix aquesta planta són hàbitats agrícoles i hàbitats ruderals com els herbassars alterats, preferiblement sobre sòls profunds i relativament humits; encara que creix en tot tipus de sòl. A les illes Balears, sobretot a Menorca, és molt abundant i apareix en hàbitats aparentment poc alterats, com matollars i boscos. En canvi, al continent, per exemple a València, ocupa majoritàriament camps de cítrics i poques vegades s'observa en espais naturals.

La vinagrella és una planta que té un cicle anual i es reproduïx d'un any per l'altra per bulbs subterrànies. Hem comparat la producció de bulbs de poblacions de les illes amb altres del continent i, efectivament, hem comprovat que les poblacions de les illes són més prolífiques. Les plantes de les illes poden produir en terme mitjà un 20 % més bulbs que les de la regió continental. Donat l'elevat grau d'emergència d'aquests bulbs, podem concloure que les poblacions de les illes són genèticament més invasores que les del continent i per tant no és d'estranyar que a les Balears la trobem arreu.

Montse Vila

Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals

Universitat Autònoma de Barcelona

Article: "Potential for higher invasiveness of the alien *Oxalis pes-caprae* on islands than on the mainland" Vila, M; Gimeno, I. PLANT ECOLOGY, 183 (1): 47-53 MAR 2006